KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 17 oktober 1997 door de Voorzitter van het Vlaams Parlement verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over amendementen op het voorstel van decreet "houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffenen van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming" (Parl. St., Vl. P., 1995-96, nrs. 298/3-5), heeft op 21 oktober 1997 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd "door de omstandigheid dat het voorstel van decreet de decretale basis is voor de goedkeuring vóór het jaareinde van het desbetreffende begrotingskrediet in de begroting van de Vlaamse Gemeenschap 1998".

*
* *

1. De voor advies voorgelegde amendementen op het voorstel van decreet "houdende vaststelling van de voorwaarden voor getroffenen van repressie en epuratie, en voor oorlogsslachtoffers om in aanmerking te komen voor een financiële tegemoetkoming" (1) strekken er in essentie toe dat voorstel in die zin om te werken dat de bezwaren worden ondervangen welke de Raad van State in zijn advies L. 25.285/8 van 12 november 1996 heeft opgeworpen in verband met de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap (2).

---

(1) Parl. St., Vl. P., 1995-96, nr. 298/1.

(2) Parl. St., Vl. P., 1995-96, nr. 298/2.

In dat advies is de afdeling wetgeving tot de conclusie gekomen dat de voorgestelde regeling, zoals ze geconcipieerd was, niet kon worden ingepast in de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake de "bijstand aan personen", bedoeld in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

In het advies wordt er met name op gewezen dat de in het voorstel bedoelde categorie van personen (de oorlogsslachtoffers en de getroffenen van de repressie als omschreven in artikel 2 van het voorstel) niet behoort tot degene ten aanzien waarvan de gemeenschappen bevoegd gemaakt zijn om een categoriaal welzijnsbeleid te voeren : zulk categoriaal beleid, dat uitgaat van de oorzaken die tot een behartigenswaardige toestand leiden, en niet van een algemene noodsituatie waarin de betrokkenen zich bevinden, kunnen de gemeenschappen alleen voeren ten aanzien van de in artikel 5, § 1, II, 1° en 3° tot 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bedoelde gezinnen, inwijkelingen, minder-validen, bejaarden, jongeren en gedetineerden.

Voorts wordt in het advies gesteld dat de voorgestelde regeling, doordat ze een zuiver categoriale benadering inhoudt - doordat ze m.a.w. het behoren tot de categorie van de oorlogsslachtoffers en de getroffenen van de repressie als determinerend criterium voor het toekennen van de financiële tegemoetkoming hanteert -, evenmin kan worden ingepast in de bevoegdheid welke artikel 5, § 1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de gemeenschappen heeft toegewezen met betrekking tot het beleid inzake maatschappelijk welzijn : dat beleid dient

zich te richten, niet uitsluitend tot personen die zich wegens een specifieke oorzaak in een behartigenswaardige toestand bevinden, maar integendeel tot personen die in het algemeen - om welke reden dan ook - noodlijdend zijn, en uit dien hoofde recht hebben op sociale bijstand. Opdat een regeling m.a.w. kan worden geacht inpasbaar te zijn in de bevoegdheid bedoeld in het voornoemde artikel 5, § 1, II, 2°, dient ze in hoofdorde uit te gaan van een algemene noodsituatie van degenen op wie ze toepassing vindt. Met specifieke oorzaken die tot een behartigenswaardige toestand leiden - meer bepaald, met de hoedanigheid van oorlogs-slachtoffer of getroffene van de repressie - kan eventueel slechts in subsidiaire orde rekening worden gehouden, met name bij het bepalen van de omvang van de bijstand, m.a.w. bij het verlenen, hetzij van een bijkomende steun, hetzij van een aanvullende steun bij een algemene federale of gemeenschapsregeling, naar gelang van het geval (1).

2. De wijzigingen welke de voor advies voorgelegde amendementen beogen aan te brengen in het voorstel van decreet teneinde de bezwaren te ondervangen die in het advies L. 25.285/8 werden opgeworpen, komen in essentie hierop neer :

- dat "de bestaansonzekere toestand, waarin, als gevolg van omstandigheden tijdens en onmiddellijk na de tweede wereldoorlog, (de oorlogsslachtoffers en getroffenen van de repressie) zoals in artikel 2 (van het voorstel)

---

(1) Uiteraard moet het eventueel toekennen van aanvullende of bijkomende steun verenigbaar zijn met het gelijk-heidsbeginsel.

omschreven, zich bevinden, ... voorwaarde (is) voor het recht op geldelijke bijstand vanwege de Vlaamse Gemeenschap" (amendement op artikel 3 (1)); zoals in het oorspronkelijke voorstel (artikel 3, d) ontstaat dat recht slechts voor zover er een bijzonder nadeel is dat, wat de oorlogsslachtoffers betreft, aantoonbaar verband houdt met de oorlog en, wat de getroffenen van de repressie betreft, het aantoonbaar gevolg is van de te hunnen opzichte getroffen repressiemaatregelen;

- dat de Vlaamse regering wordt gemachtigd om de criteria vast te stellen aan de hand waarvan de onzekere toestand van de aanvragers zal worden bepaald, o.m. op basis van het jaarinkomen, de vermogenstoestand en het kadastraal inkomen van de woning waarin de aanvrager zijn hoofdverblijfplaats heeft; de regering kan de aanvrager ervan ontslaan het bewijs te leveren van de toestand van bestaansonzekerheid als die toestand reeds door andere voorzieningen is vastgesteld (subamendement B op artikel 4 (2)).

3. Overeenkomstig de voorgestelde amendementen wordt derhalve, als criterium voor de toekenning van de geldelijke bijstand van de Vlaamse Gemeenschap, de hoedanigheid van oorlogsslachtoffer of getroffene van de repressie - althans formeel - vervangen door de in de amendementen bedoelde "bestaansonzekere toestand".

---

(1) Parl. St., Vl. P., 1995-96, nr. 298/3.

(2) Parl. St., Vl. P., 1995-96, nr. 298/4.

Die "bestaansonzekere toestand" blijkt evenwel niet te kunnen worden aangemerkt als een "algemene noodsituatie" als bedoeld in het advies L. 25.285/8. Het gaat integendeel om een door de Vlaamse regering nader te omschrijven (1) specifieke situatie waarin een bepaalde categorie van personen, met name de oorlogsslachtoffers en de getroffenen van de repressie, zich bevindt als gevolg van omstandigheden tijdens en onmiddellijk na de tweede wereldoorlog.

De voorgestelde regeling is voorts ook niet opgevat in die zin dat de bedoelde geldelijke bijstand van de Vlaamse Gemeenschap een louter aanvullend of bijkomend karakter heeft en alleen zou worden toegekend aan oorlogsslachtoffers en de getroffenen van de repressie die reeds, op grond van de algemene noodsituatie waarin zij zich bevinden, gerechtigd zijn op maatschappelijke bijstand. In het geamendeerde opschrift van het voorstel van decreet (2) is weliswaar sprake van een "bijkomende" bijstand, doch uit het voorstel zelf valt niet op te maken in welke zin of ten aanzien van wat de bedoelde bijstand "bijkomend" zou zijn.

---

(1) Het (voor)ontwerp van uitvoeringsbesluit dat bij de adviesaanvraag is gevoegd, geeft geen verduidelijking over de aard van die bestaansonzekere toestand : de inkomens- en vermogensplafonds waarvan sprake in dat besluit werden niet ingevuld.

(2) Parl. St., Vl. P., 1995-96, nr. 298/3.

4. De conclusie uit wat voorafgaat is dan ook dat ook het geamendeerde voorstel niet kadert in de "algemene" benadering van de welzijnsproblematiek en dus niet kan worden ingepast in het beleid inzake maatschappelijk welzijn waarvoor de gemeenschappen bevoegd zijn.

Gelet op die conclusie meent de Raad van State niet nader te moeten ingaan op de overige amendementen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	D. ALBRECHT, L. HELLIN,	staatsraden,
	A. ALEN, H. COUSY,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS W. DEROOVER